Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2025/2197

2025 10 31

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS (ES) 2025/2197

2025 m. spalio 30 d.

dėl lyginamiesiems indeksams Naujojoje Zelandijoje taikomos teisinės ir priežiūros sistemos lygiavertiškumo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/1011

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/1011 dėl indeksų, kurie kaip lyginamieji indeksai naudojami finansinėse priemonėse ir finansinėse sutartyse arba siekiant įvertinti investicinių fondų veiklos rezultatus, kuriuo iš dalies keičiami direktyvos 2008/48/EB ir 2014/17/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 596/2014 ([1]), ypač į jo 30 straipsnio 2 dalį,

kadangi:

(1) Reglamentu (ES) 2016/1011 nustatyta bendra sistema, skirta užtikrinti indeksų, kurie kaip lyginamieji indeksai Sąjungoje naudojami finansinėse priemonėse ir finansinėse sutartyse arba siekiant įvertinti investicinių fondų veiklos rezultatus, tikslumui ir teisingumui;

(2) tas reglamentas taikomas nuo 2018 m. sausio 1 d., o ne Sąjungos administratoriams buvo taikomas pereinamasis laikotarpis, suteikiant galimybę Sąjungoje naudoti trečiųjų šalių lyginamuosius indeksus. Tas pereinamasis laikotarpis buvo kelis kartus pratęstas, o paskutinį kartą Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2023/2222 ([2]) jis pratęstas iki 2025 m. gruodžio 31 d.;

(3) pasibaigus pereinamajam laikotarpiui, trečiojoje šalyje esančio administratoriaus teikiamas į Reglamento (ES) 2016/1011 taikymo sritį patenkantis lyginamasis indeksas arba tokių lyginamųjų indeksų derinys Sąjungoje gali būti naudojamas, tik kai Komisijos priimtu lygiavertiškumo sprendimu lyginamasis indeksas ir administratorius yra įtraukiami į Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos (toliau – ESMA) tvarkomą registrą, kai trečiosios šalies lyginamųjų indeksų administratorių pripažįsta ESMA arba kai trečiosios šalies lyginamąjį indeksą patvirtina Sąjungoje veiklos leidimą turintys arba užregistruoti administratoriai;

(4) Reglamento (ES) 2016/1011 30 straipsnio 2 dalyje nurodytas lygiavertiškumo sprendimas turi būti priimamas kaip įgyvendinimo sprendimas, kuriuo Komisija patvirtina, kad trečiosios šalies teisinė ir priežiūros sistema visų toje trečiojoje šalyje veiklos leidimą turinčių administratorių atžvilgiu yra lygiavertė tame reglamente išdėstytiems reikalavimams. Vertindama tokį lygiavertiškumą, Komisija turi atsižvelgti į tai, ar trečiosios šalies teisine sistema ir priežiūros praktika užtikrinama, kad būtų laikomasi Tarptautinės vertybinių popierių komisijų organizacijos (IOSCO) finansinių lyginamųjų indeksų principų arba, kai taikoma, IOSCO naftos kainas nurodančių agentūrų principų. Be to, Komisija turi įvertinti, ar tokių privalomų reikalavimų laikymasis toje trečiojoje šalyje yra nuolat veiksmingai prižiūrimas ir užtikrinamas;

(5) tokie lyginamieji indeksai kaip Naujosios Zelandijos *Bank Bill Benchmark Rate* (toliau – BKBM) yra administruojami Naujojoje Zelandijoje, o Sąjungoje juos naudoja ne vienas prižiūrimas subjektas. Finansų rinkų institucijos (*Financial Markets Authority*, toliau – FMA) – Naujosios Zelandijos finansų rinkų veikimo reguliavimo kompetentingos institucijos – ir ESMA Europos Komisijai pateikti duomenys patvirtina, kad su BKBM indekso naudojimu Sąjungoje siejamų priemonių vertė viršija 50 mlrd. EUR, taigi Sąjungoje jis priskiriamas prie svarbių lyginamųjų indeksų. Siekdama užtikrinti, kad Naujojoje Zelandijoje veiklos leidimą turinčio arba užregistruoto administratoriaus teikiamus lyginamuosius indeksus, tokius kaip BKBM, Sąjungoje būtų galima naudoti ir tada, kai 2025 m. gruodžio 31 d. pasibaigs pereinamasis laikotarpis, Komisija įvertino Naujojoje Zelandijoje lyginamiesiems indeksams taikomą tvarką;

([1]) OL L 171, 2016 6 29, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/1011/oj.

([2]) 2023 m. liepos 14 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2023/2222, kuriuo pratęsiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/1011 51 straipsnio 5 dalyje nustatytas trečiųjų šalių lyginamųjų indeksų naudojimo pereinamasis laikotarpis (OL L, 2023/2222, 2023 10 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/2222/oj).

(6) Naujosios Zelandijos lyginamųjų indeksų nustatymo, priežiūros ir administravimo teisės aktų sistema apima pasirenkamąją licencijavimo schemą ir suteikia FMA įgaliojimus vykdyti finansinių lyginamųjų indeksų administratorių (toliau – lyginamųjų indeksų administratoriai) priežiūrą. Pagal 2013 m. Finansų rinkų veikimo akto 390 skirsnį lyginamųjų indeksų administratoriai gali pateikti paraišką FMA išduoti rinkos paslaugų licenciją, taigi jiems turi būti taikomos tame akte nustatytos administratoriams ir duomenų teikėjams skirtos taisyklės;

(7) pagal Reglamento (ES) 2016/1011 30 straipsnio 2 dalį, trečiosios šalies teisinėje sistemoje nustatyti reikalavimai turi būti lygiaverčiai Reglamente (ES) 2016/1011 nustatytiems reikalavimams. Licencijuotiems lyginamųjų indeksų administratoriams taikomos licencijos sąlygos ir įvairūs teisės aktuose nustatyti reikalavimai. Teisiškai privalomi reikalavimai lyginamųjų indeksų administratoriams nustatyti Finansų rinkų veikimo akte, 2008 m. Finansinių paslaugų teikėjų (registracijos ir ginčų sprendimo) akte ir 2020 m. Finansinių paslaugų teikėjų (registracijos) nuostatuose;

(8) FMA savo svetainėje ([3]) tvarko licencijuotų lyginamųjų indeksų administratorių sąrašą, kuriame nurodyti finansiniai lyginamieji indeksai, kuriuos pagal licenciją gali teikti kiekvienas administratorius;

(9) lyginamųjų indeksų administratoriui FMA gali išduoti rinkos paslaugų licenciją dėl vieno ar daugiau finansinių lyginamųjų indeksų, kurie konkrečiai bus nurodyti jų licencijoje;

(10) gavusi paraišką išduoti licenciją, FMA turi išduoti licenciją, jeigu įsitikina, kad laikomasi Finansų rinkų veikimo akto 396 skirsnyje išdėstytų sąlygų, įskaitant tai, kad pareiškėjas atitinka Finansų rinkų veikimo nuostatų 28 priedo 2 dalyje nustatytus tinkamumo kriterijus;

(11) Finansų rinkų veikimo nuostatų 28 priedo 3 dalyje nustatytos konkrečios licencijuotiems lyginamųjų indeksų administratoriams ir duomenų teikėjams taikomos licencijos sąlygos, įskaitant valdymo ir kontrolės sąlygas, užsakomųjų paslaugų sąlygas, su interesų konfliktų valdymu, nepriklausomos priežiūros funkcijomis, lyginamojo indekso struktūra ir metodika susijusius reikalavimus, ir teikiamų duomenų reikalavimai;

(12) be Finansų rinkų veikimo nuostatuose išdėstytų licencijos sąlygų, licencijuoti lyginamųjų indeksų administratoriai taip pat privalo laikytis visų papildomų sąlygų, kurias jų licencijai pagal Finansų rinkų veikimo akto 403 skirsnį nustato FMA. Išdavusi licenciją, FMA pagal Finansų rinkų veikimo akto 403 skirsnį gali bet kuriuo metu licencijai nustatyti sąlygas, jas keisti, atšaukti, papildyti ar pakeisti;

(13) Finansų rinkų veikimo akto 402 skirsnyje nustatytos bendrosios rinkos paslaugų licencijos licenciatų, įskaitant licencijuotus lyginamųjų indeksų administratorius, prievolės, tarp kurių – licenciatų prievolė teikti tik su jų licencija susietą rinkos paslaugą, kaip antai konkretų lyginamąjį indeksą arba konkrečios klasės indeksus;

(14) pagal Finansų rinkų veikimo akto 408 ir 414 skirsnius FMA gali sustabdyti licencijos galiojimą arba ją panaikinti, jeigu licenciatas iš esmės pažeidžia rinkos paslaugos licenciato prievolę, jeigu iš esmės pasikeičia aplinkybės, įskaitant atvejus, kai nebesilaikoma Finansų rinkų veikimo nuostatų 28 priedo 2 dalyje nustatytų tinkamumo kriterijų, jeigu paraiškoje išduoti licenciją arba paraiškoje pakeisti licenciją licenciatas pateikė iš esmės klaidingą ar klaidinančią informaciją arba jeigu licenciatas nebeatitinka Finansų rinkų veikimo akto 396 skirsnyje nustatytų reikalavimų;

(15) pagal Reglamento (ES) 2016/1011 30 straipsnio 2 dalį, trečiosios šalies teisinėje sistemoje nustatytų reikalavimų laikymasis turi būti nuolat veiksmingai prižiūrimas ir užtikrinamas. FMA nuolat prižiūri ir kontroliuoja jos licencijuotus lyginamųjų indeksų administratorius. 2011 m. Finansų rinkų institucijos akto (toliau – FMA aktas) 9 skirsnyje nustatyta, kad FMA yra atsakinga už Finansų rinkų veikimo akto ir Finansų rinkų veikimo nuostatų laikymosi stebėseną ir užtikrinimą. FMA vykdo nuolatinę priežiūrą ir gali konkrečiai įvertinti, ar licencijuoti lyginamųjų indeksų administratoriai laikosi savo, kaip licenciatų, prievolių;

([3]) https://www.fma.govt.nz/business/licensed.

(16) Finansų rinkų veikimo nuostatų 28 priedo 26 ir 27 sąlygomis reikalaujama, kad licencijuotas lyginamųjų indeksų administratorius sukurtų ir tvarkytų įrašus, kurie leistų licenciatui įrodyti, kad jis vykdo licencijoje jam nustatytas prievoles, ir gavęs raštišką FMA pranešimą tuos įrašus pateiktų FMA. Pagal FMA akto 25–28 skirsnius FMA taip pat įgaliojama rinkti informaciją, kad galėtų įvertinti, ar licenciatai laikosi Finansų rinkų veikimo akto. Pagal šias nuostatas FMA lyginamųjų indeksų administratoriams gali įteikti pranešimus, kuriuose iš jų reikalaujama pateikti, parengti ar atkurti visą pranešime nurodytą informaciją arba atvykti į FMA pateikti įrodymų;

(17) FMA akto 29 skirsnyje FMA taip pat suteikiami įgaliojimai patekti į bet kurią vietą, transporto priemonę ar kitą objektą ir atlikti juose kratą, siekiant įsitikinti, ar lyginamojo indekso administratorius arba duomenų teikėjas vykdė arba vykdo veiksmus, kuriais pažeidžiama arba gali būti pažeidžiama bet kuri finansų rinkų teisės aktų, įskaitant Finansų rinkų veikimo aktą, nuostata;

(18) FMA akto 30 skirsniu FMA suteikiami įgaliojimai dalytis informacija, kad su bet kokia teisėsaugos ar reguliavimo agentūra arba užsienio reguliavimo institucija ji galėtų dalytis su jos funkcijomis, įgaliojimais ar pareigomis susijusia informacija arba turimo dokumento kopija. Ta informacija arba dokumento kopija gali būti dalijamasi, jei FMA mano, kad tai gali padėti užsienio reguliavimo institucijai vykdyti savo funkcijas, įgaliojimus ar pareigas pagal užsienio šalies teisę, ir įsitikina, kad tos informacijos konfidencialumui išlaikyti yra arba bus taikomos tinkamos apsaugos priemonės;

(19) Finansų rinkų veikimo akto 412 skirsnyje reikalaujama, kad rinkos paslaugų licencijos licenciatai, įskaitant licencijuotus lyginamųjų indeksų administratorius, taikytų veiksmingus metodus, skirtus stebėti, kaip jie vykdo savo, kaip licenciatų, prievoles, ir nustatyti esminius aplinkybių pokyčius. Jeigu licenciatas yra įsitikinęs, kad iš esmės pažeidė arba tikriausiai pažeidžia savo, kaip rinkos paslaugų licencijos licenciato prievolę, arba kad su jo licencija susijusios aplinkybės iš esmės pasikeitė, galėjo arba gali iš esmės pasikeisti, jis kuo greičiau, kai tai praktiškai įmanoma, FMA nusiunčia pranešimą apie tokius pažeidimus ar esminius pokyčius;

(20) Finansų rinkų veikimo akto 406 skirsnyje nurodytos pasekmės, kai licencijuotas lyginamojo indekso administratorius pažeidžia savo licencijos sąlygą. Jei padaromas toks pažeidimas, FMA gali pasinaudoti įgaliojimais pagal Finansų rinkų veikimo akto 6 dalies 3 poskirsnį, kuriame nustatyti bendrieji FMA įgaliojimai stebėti ir užtikrinti licencijų laikymąsi. Pagal Finansų rinkų veikimo akto 414 skirsnį, vykdant tuos įgaliojimus, be kita ko, galima: pareikšti nepasitikėjimą licenciatu; reikalauti, kad licenciatas FMA pateiktų veiksmų planą, kuriame nurodytų, ko jis imsis, kad ištaisytų padėtį arba išvengtų licenciato prievolės pažeidimo, arba išvengtų tolesnio licencijos sąlygos pažeidimo; nurodyti licenciatui ištaisyti padėtį arba išvengti licenciato prievolės pažeidimo, arba išvengti tolesnio licencijos sąlygos pažeidimo ir sustabdyti licencijos galiojimą arba ją panaikinti;

(21) pagal Finansų rinkų veikimo akto 419 skirsnį, jei licenciatas veiksmų plano nepateikia arba FMA veiksmų planą atmeta arba sužino, kad jo nesilaikoma, FMA gali sustabdyti licenciato licencijos galiojimą arba ją panaikinti, arba pasinaudoti kitais savo įgaliojimais pagal Finansų rinkų veikimo akto 414 skirsnį;

(22) asmuo, kuris be pagrįsto pateisinimo nesilaiko FMA nurodymo, padaro Finansų rinkų veikimo akto 421 skirsnyje numatytą pažeidimą ir jam pagal apkaltinamąjį nuosprendį gali būti skirta iki 300 000 NZD dydžio bauda. FMA taip pat gali pareikšti nepasitikėjimą licenciatu arba sustabdyti jo licencijos galiojimą, arba ją panaikinti;

(23) jei asmuo nesilaiko nurodymo, FMA pagal Finansų rinkų veikimo akto 480 skirsnį gali kreiptis į teismą, kad šis priimtų nutartį dėl draudimo, kad būtų suvaržytos licenciato galimybės imtis veiksmų, kuriais daromas arba būtų padarytas licenciato prievolės pažeidimas, arba dalyvauti darant tokį pažeidimą. FMA taip pat gali kreiptis į teismą, kad šis priimtų nutartį, įpareigojančią asmenį laikytis licenciato prievolės;

(24) FMA gali priimti nurodymus pagal Finansų rinkų veikimo akto 468 skirsnį, jei įsitikina, kad atlikdamas bet kokius veiksmus asmuo pažeidė arba gali pažeisti 6 dalies nuostatą dėl paslaugų. Vadinamosios 6 dalies nuostatos dėl paslaugų nustatytos Finansų rinkų veikimo akto 449 skirsnyje. Finansų rinkų veikimo nuostatų 198 nuostate nurodyta, kurios jų sąlygos yra 6 dalies nuostatos dėl paslaugų, o 198 nuostato 2 dalyje išdėstytos konkrečiai licencijuotiems lyginamųjų indeksų administratoriams taikomos 6 dalies nuostatos dėl paslaugų. Finansų rinkų veikimo akto 469 skirsnyje nustatyta, kad tais nurodymais gali būti reikalaujama, kad asmuo laikytųsi 6 dalies nuostatų dėl paslaugų, nurodoma, kokių pagrįstų veiksmų asmuo turi imtis, kad laikytųsi atitinkamos nuostatos, arba reikalaujama, kad asmuo praneštų FMA apie tai, kaip ir kada nurodymas buvo arba bus įgyvendintas;

(25) Finansų rinkų veikimo akto 2 dalyje licencijuotiems lyginamųjų indeksų administratoriams taip pat nustatytos bendrosios prievolės laikytis sąžiningumo principų. Tos prievolės apima klaidinančio ir apgaulingo elgesio, melagingų ar klaidinančių pareiškimų ir nepagrįstų pareiškimų draudimą. Pagal tas nuostatas FMA gali kovoti su rinkos dalyvių vykdomu manipuliavimu lyginamųjų indeksų rinka vykdant sandorius (dėl kurių poveikio rinka yra arba gali būti klaidinama). Pagal Finansų rinkų veikimo akto 468 skirsnį taip pat galima priimti nurodymus dėl tam tikrų Finansų rinkų veikimo akto 2 dalies nuostatų;

(26) įvairių Finansų rinkų veikimo akto 449 skirsnio 3 dalyje nurodytų 6 dalies nuostatų dėl paslaugų pažeidimai gali užtraukti civilinę atsakomybę, įskaitant piniginę baudą, neviršijančią didžiausios iš šių sumų: atlygio už atitinkamą sandorį sumos, trigubos pelno ar išvengtų nuostolių sumos ir 1 mln. NZD fiziniam asmeniui arba 5 mln. NZD visais kitais atvejais. Civilinė atsakomybė, įskaitant piniginę baudą, taip pat gali būti užtraukiama, kai melagingai tvirtinama, kad asmuo turi rinkos paslaugų licenciją (įskaitant lyginamojo indekso administratoriaus licenciją);

(27) įvairių Finansų rinkų veikimo akto 449 skirsnio 4 dalyje nurodytų 6 dalies nuostatų dėl paslaugų pažeidimas gali užtraukti civilinę atsakomybę, įskaitant piniginę baudą, neviršijančią 200 000 NZD fiziniam asmeniui arba 600 000 NZD visais kitais atvejais. Tai apima toliau nurodytų 6 dalies nuostatų dėl paslaugų (susijusių su licencijuotais lyginamųjų indeksų administratoriais) pažeidimą: Finansų rinkų veikimo akto 448C, 448D ir 448G skirsnių (nurodymų finansinio lyginamojo indekso duomenų teikėjui arba administratoriui) ir licencijuotam lyginamojo indekso administratoriui nustatytų sąlygų, nurodytų Finansų rinkų veikimo nuostatų 198 nuostato 2 dalyje;

(28) Finansų rinkų veikimo akto 8 dalies 3 poskirsnyje nustatyti susiję teismo įgaliojimai už Finansų rinkų veikimo akto nuostatų dėl civilinės atsakomybės (įskaitant tas nuostatas, kurios yra 6 dalies nuostatos dėl paslaugų) pažeidimą skirti asmeniui pinigines sankcijas, kai to paprašo FMA, ir priimti nutartis dėl žalos atlyginimo. FMA taip pat gali kreiptis į teismą, kad šis pagal Finansų rinkų veikimo akto 517 skirsnį priimtų nutartį dėl draudimo. Tomis nutartimis dėl draudimo asmeniui gali būti uždrausta eiti subjekto direktoriaus pareigas ar būti jo rėmėju arba kokiu nors būdu dalyvauti jo valdyme, be kita ko, kaip lyginamųjų indeksų administratoriui;

(29) pagal FMA akto 46 skirsnį FMA gali priimti licencijuotų lyginamųjų indeksų administratorių, kurie nesilaikė jiems teisės aktais nustatytų reikalavimų, pasiūlytus prisiimti įsipareigojimus, kurių vykdymą galima užtikrinti. Pagal FMA akto 47 skirsnį, jeigu FMA laiko, kad pagal 46 skirsnį įsipareigojimą prisiėmęs asmuo pažeidė kurią nors to įsipareigojimo sąlygą, ji gali kreiptis į teismą, kad šis priimtų nutartį, įskaitant nutartį dėl įsipareigojimo vykdymo užtikrinimo;

(30) pagal Finansų rinkų veikimo akto 448D skirsnį FMA gali nurodyti licencijuotam lyginamojo indekso administratoriui toliau sudaryti arba naudoti lyginamąjį indeksą tam tikru būdu, kai mano, kad būtina arba pageidautina skatinti laikytis bet kurio iš Finansų rinkų veikimo akto 448B skirsnyje nurodytų tikslų. Pagal Finansų rinkų veikimo akto 448C skirsnį FMA gali nurodyti duomenų teikėjui teikti informaciją ar duomenis licenciatui arba kitam subjektui, kai tos informacijos ar duomenų teikimas yra būtinas arba pageidautinas licencijoje nurodytam finansiniam lyginamajam indeksui sudaryti ar naudoti;

(31) todėl Komisija daro išvadą, kad privalomų reikalavimų administratoriams, pasirinkusiems dalyvauti licencijavimo schemoje pagal Finansų rinkų veikimo aktą, laikymasis yra nuolat veiksmingai prižiūrimas, o vykdymas užtikrinamas. Remdamasi Finansų rinkų veikimo akte ir FMA akte nustatytomis taisyklėmis ir priežiūros procedūromis, Komisija įvertino taisykles, taikomas licencijuotiems lyginamųjų indeksų administratoriams Naujojoje Zelandijoje, ir padarė išvadą, kad tvarka yra lygiavertė Sąjungoje taikomai tvarkai;

(32) Sąjungos lyginamųjų indeksų administratoriams nereikia gauti licencijos, kad jų lyginamieji indeksai būtų naudojami Naujojoje Zelandijoje, tačiau jie gali savanoriškai siekti gauti licenciją Naujojoje Zelandijoje;

(33) šis sprendimas turėtų būti papildytas bendradarbiavimo susitarimais siekiant užtikrinti veiksmingą ESMA ir FMA keitimąsi informacija ir priežiūros veiklos koordinavimą;

(34) šis sprendimas grindžiamas jo priėmimo metu lyginamiesiems indeksams Naujojoje Zelandijoje taikytų teisiškai privalomų reikalavimų vertinimu. Komisija toliau reguliariai stebės rinkos pokyčius, lyginamiesiems indeksams taikomos teisinės ir priežiūros sistemos raidą ir bendradarbiavimo tų reikalavimų laikymosi stebėsenos ir užtikrinimo priežiūros srityje veiksmingumą, siekdama užtikrinti nuolatinį reikalavimų, kuriais remiantis priimtas šis sprendimas, vykdymą;

(35) šiuo sprendimu nedaromas poveikis Komisijos įgaliojimui bet kuriuo metu atlikti specialią peržiūrą, kai dėl atitinkamų pokyčių Komisijai būtina iš naujo įvertinti šį sprendimą;

(36) šiame sprendime numatytos priemonės atitinka Europos vertybinių popierių komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Taikant Reglamento (ES) 2016/1011 30 straipsnio 2 dalį, Naujosios Zelandijos teisinė ir priežiūros sistema, taikoma finansiniams lyginamiesiems indeksams, kurių administratoriams Naujosios Zelandijos Finansinių rinkų institucija pagal 2013 m. Finansų rinkų veikimo aktą išdavė licenciją, laikoma lygiaverte Reglamente (ES) 2016/1011 nustatytiems reikalavimams ir jos laikymasis yra nuolat veiksmingai prižiūrimas ir užtikrinamas.

2 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja trečią dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje 2025 m. spalio 30 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN